

Maria Wrońska-Friend, etnolog, kustosz muzealny i pracownik naukowy Uniwersytetu im. Jamesa Cooka w Australii interesuje się sztuką i kulturą materialną Azji Południowo-Wschodniej i Nowej Gwinei. Po ukończeniu studiów na Uniwersytecie Łódzkim krótko pracowała jako kustosz zbiorów indonezyjskich w Muzeum Azji i Pacyfiku w Warszawie. Jej zainteresowanie tkaniną Indonezji doprowadziło do napisania w 1987 r. w Instytucie Sztuki PAN w Warszawie pracy doktorskiej na temat wpływu batików jawańskich na sztukę Europy na przełomie XIX i XX w. przedstawionego jako zjawisko międzykulturowej inspiracji artystycznej.

W 1981 r. opuściła Warszawę dla małej wioski w górach Nowej Gwinei, która była jej domem przez ponad dziesięć lat. Od 1992 r. mieszka w Australii, dzieląc czas między badania w Azji Południowej, pracę dydaktyczną oraz organizację wystaw. Poza Indonezją i Nową Gwineę prowadziła badania w Chinach, Tajlandii i Indiach oraz wśród emigrantów polskich i laotańskich w Australii.

Publikacja Marii Wrońskiej-Friend *Sztuka woskiem pisana* – porównawcze studium batików jawańskich i polskich – stanowi cenne i długo oczekiwane opracowanie. Napisana z pasją i znanstwem książka wpisuje się w historię spotkań Polski ze sztuką Orientu, będąc pierwszym syntetycznym opracowaniem dawnej i współczesnej twórczości w dziedzinie polskich adaptacji jawańskiej metody zdobienia tkanin.

Technika batiku przywieziona pod koniec XIX w. z Indonezji do Europy przez Holendrów szybko zdobyła międzynarodową popularność, wkrótce trafiając również do naszego kraju. Polskie batiki z początku XX w. obok holenderskich zastosowań tej techniki należą do najciekawszych historycznie i artystycznie zjawisk w tej dziedzinie. W ostatnich kilkunastu latach technika batiku ponownie wróciła do łask polskich twórców, a niniejsza książka przedstawia najciekawsze osiągnięcia również i w tym zakresie.

Profesor Irena Huml

Batik – jawańska technika barwienia tkanin z zastosowaniem osłony z płynnego wosku, około 1920 r. zdobyła w Polsce ogromną popularność. Batiki wykonywali zarówno zawodowi artyści, wśród nich członkowie stowarzyszenia Warsztaty Krakowskie, jak i rzesze amatorów. Dogłębne studia batików przywiezionych z Indonezji przez polskich przyrodników (Marian Raciborski, Michał Siedlecki), jak też kolekcja podobnych tkanin w zbiorach Feliksa „Mangghi” Jasieńskiego przyczyniły się do przeniesienia elementów jawańskiej estetyki, techniki i technologii barwienia do sztuki polskiej. Wynikiem tego był oryginalny styl dekoracyjny, często określany jako jawańsko-krakowski.

W ostatnich latach działalność Akademii Łucznica przyczyniła się do znacznego renesansu tej techniki. Współczesny

batik polski to dynamicznie rozwijająca się dziedzina malarstwa woskiem uprawiana przez licznych artystów, uczana w wielu ośrodkach szkolenia plastycznego i coraz częściej wprowadzana do programów wyższych uczelni.

Przedstawiona praca jest wynikiem wieloletnich badań autorki na wyspach Indonezji, jak również dogłębnej analizy porównawczej kolekcji tkanin w zbiorach wielu muzeów polskich.

Książkę ilustrują najwspanialsze przykłady batików jawańskich z kolekcji Rudolfa G. Smenda z Kolonii, uznanej za jeden z najbardziej znaczących zbiorów tych tkanin na świecie. Przykłady batików polskich pochodzą z kolekcji Muzeów Narodowych w Krakowie i Warszawie, Muzeum Etnograficznego w Krakowie oraz zbiorów prywatnych.

Art Drawn with Wax: Batik in Indonesia and Poland

EXTENDED ENGLISH SUMMARY INSIDE

patronat medialny

merlin.pl

Cena 69 zł

